

Türkiye hos geldiniz / Welkom in Turkije.

Al wekenlang is het prachtig weer : zonnig en warm, in de middag is het rond de 35 graden. Vandaag, 27 Juli 2010 is het zover : ons nieuwe schip gaat te water, altijd weer een spannend moment.

Dit keer is het wel heel speciaal : we laten een Wanderer 37 te water in Istanbul, waar het schip gebouwd is bij DTB, de eigen werf.

*De WANDERER 37 is een klassiek gelijnd, stalen zeiljacht met midzwaard en kottertuigage;
11,10 x 3,75 x 0,95/2,25 m
Ontwerp Martin Bekebrede / Chiel de Zeeuw
Bouw DTB-Istanbul*

Om 9 uur zijn we bij de werkplaats waar iedereen met man en macht meehelpt om de boot naar de plek te rollen waar 2 kranen klaarstaan om haar op een truck te laden die naar de jachthaven zal rijden voor de tewaterlating.

Het opladen is zoals altijd een kwestie van passen en meten en vooral geduld.

Als alles stevig is gesjord volgt een enerverende rit door het hectische verkeer van deze wereldstad. 's Middags gaat de boot dan echt te water in Güzelce, een nieuwe jachthaven net buiten de stad. Geholpen door een man of vijf zetten we gelijk de mast erop, de reling, de buiskap en bimini (o, zo belangrijk in dit klimaat !)

Een paar dagen later zijn we zeilklaar en willen we het liefst direct uitvaren om de boot naar Nederland te zeilen (of in elk geval een heel eind die kant op).

Tijdens de allereerste proefvaart worden we vlak voor de haven opgewacht door een dolfijn, die na een nieuwsgierig rondje zijn weg vervolgt.

De drukke werkzaamheden op de werf vereisen helaas mijn regelmatige aanwezigheid, dus moeten we ons beperken tot een aantal tochten over de Zee van Marmara.

Dit blijkt een onverwacht interessant en mooi vaargebied te zijn.

ZEE van MARMARA : tussen de Dardanellen in het zuidwesten en de Bosporus in het noordoosten is de Zee van Marmara (in de Oudheid Propontis -Voorzee- geheten) de verbinding tussen de Middellandse en de Zwarte Zee.

Als zodanig is het een belangrijke vaarweg voor de scheepvaart van en naar Roemenie, Bulgarije, Oekraïne en Rusland.

Jachthavens zijn er niet veel , alleen rond Istanbul is sprake van enige pleziervaart.

De Zee ontleent zijn naam aan het eiland Marmara, waar in enorme steengroeven al vanaf de Oudheid marmer wordt gewonnen.

In de mythe van Jason en het Gulden Vlies passeert de Argo dit gebied en doet onder andere het schiereiland Erdek en Istanbul aan .

Zodra de boot zeilklaar is ondernemen we een tocht naar de zgn. Prinseneilanden, een kleine eilandengroep vlak voor de kust van het Aziatische deel van Istanbul.

We zeilen met weinig wind en veel zon naar Sivriada , een klein , onbewoond eiland waar nog wel een haventje is, zonder voorzieningen overigens, er lijkt ooit een steengroeve op het eiland te zijn geweest.

Een vreemde sfeer : onder de rook van die enorme wereldstad liggen we eerst moederziel alleen op een prachtige plek. Later in de avond komen er nog een paar rustzoekers in de haven liggen; de vissers die even langskwamen om netten op te halen en wat vis te roosteren verdwijnen laat in de avond, 's nachts is het helemaal stil, onvoorstelbaar op een steenworp van Istanbul.

De volgende dag doorkruisen we de archipel : het is weekeind dus zijn er veel jachten op het water, de mooie ankerbaaitjes liggen vol met snelle motorjachten.

Ons maakt het niet uit, zwemmen kun je ook terwijl de boot rustig voortdobbert, onder de bimini is het in de kuip ook heerlijk.

Aan het eind van de middag, als we tussen de verschillende eilanden zijn doorgevaren besluiten we om te overnachten op Heybeliada, het op één na grootste eiland.

De hele dag varen er al grote veerboten op en neer naar de 2 grootste eilanden, afgeladen met toeristen die een dagje uit zijn.

Vlak voor de haven is het hectisch : veerboten, rondvaartbootjes, kleine vissersbootje, snelle motorboten : alles krioelt hier door elkaar.

Rustig wurmen we ons er door, onze Nederlandse vlag bezorgt ons heel wat aandacht en vriendelijk lachende mensen;

Als we in het haventje wat zoekend om ons heen kijken worden we aangeroepen door de havenmeester: hij maakt ruimte voor ons tussen twee schepen , als we de meerboei oppikken springt zijn hulpje aan boord en legt de boot voor ons vast, sneller dan wij het zouden kunnen, ideaal toch ?

Haventje Heybeliada

Een groot contrast met de vorige plek, je kijkt hier je ogen uit: dit eiland is autovrij, het verkeer bestaat uit koetsjes met paarden en fietsen, tandems en bakfietsen waarvan vele elektrisch.

Vlakbij is de meerplaats voor de lokale veerpont, honderden mensen gebruiken het talud om makkelijk in zee te komen om te zwemmen, ondenkbaar in Nederland, maar hier de gewoonste zaak van de wereld; ook wij duiken er even in, de golven veroorzaakt door de passerende schepen maken het enerverend zwemwater.

's Avonds voegen we ons bij de flanerende massa; vele winkeltjes en kraampjes maken dat je je geen moment hoeft te vervelen; de restaurants aan de kade zijn goed en niet duur.

Laat in de avond kalmeert het drukke scheepvaartverkeer en liggen we rustig in het haventje.

De volgende dag ziet het weer er heel anders uit : de lucht betreft , de Zuidwesten wind valt al gauw weg en komt vervolgens vanaf het middaguur uit het Noordoosten en begint eens lekker door te staan.

We zeilen vanaf de Prinseneilanden naar Istanbul, langs die compleet volgebouwde kust.

We komen de Bosporus binnen langs de voet van het Topkapi paleis.

Het water is hier erg onrustig : drukke scheepvaart, harde wind en sterke stroom zorgen voor verwarde golven, de boot kan het hebben en zelf zijn we uitgelaten omdat we hier op eigen kiel varen.

We zijn al vaak op een veerboot over de Bosporus gevaren maar dit is toch wel heel iets anders.

We varen langs de belangrijkste highlights : Galata brug, Dolmabahce paleis, Galatasaray eiland.

Halverwege keren we terug, de Zwarte Zee moet later maar eens verkend worden.

Op de terugweg zeilen we langs Topkapi, Aya Sofia en de Blauwe Moskee, overal langs de kant wordt gezwommen ondanks de sterke stroming; waarom ook niet , je laat je meedrijven en loopt over de oever weer terug !

De stevige wind brengt ons binnen 3 uur weer terug in Güzelce Marina.(22 mijl)

Een paar dagen later vertrekken we weer, maar nu de andere kant op, richting de Pasalimani-eilandengroep ; deze bestaat uit 5 grotere eilanden en een fors schiereiland (Erdek) in de Zuidwesthoek van de Zee van Marmara.

De heersende Noordoostenwind (aan het eind van de zomer regelmatig Bf6 en meer, vergelijkbaar met de Griekse Meltemia) zorgt dat de oversteek van ca. 40 mijl vlot verloopt.

Onze eerste stop in dit gebied is het plaatsje Saraylar, op Marmara-eiland. Al van verre zie je de grote witte vlekken, hoog in de bergen, waar marmer gedolven wordt. Het plaatsje zelf is eenvoudig, al is het haventje het enige dat ik ken dat volledig met marmer is aangelegd : niet alleen de kade maar ook de beschoeiing bestaat uit grote brokken marmer. Een beeldengalerij langs de kade maakt het museumgevoel compleet.

Het constante werkverkeer (vrachtwagens met enorme blokken marmer die stapvoets de berg afdalen naar de kade) en het overal aanwezige steenstof staan in schril contrast met de serene sfeer rond het binnenhaventje. Er ligt nog één ander jacht langs de kade, een havenmeester ontbreekt. De ramadan is begonnen, dus het plaatselijke restaurantje kan ons pas na zonsondergang aan een bescheiden maaltijd van geroosterde vis helpen ; het eten is heerlijk en de alcohol missen we niet. Dat de arbeiders in de steengroeven de hete dag doorkomen met enkel wat water (dat niet doorgeslikt mag worden !) is moeilijk voorstelbaar.

Naar port Marmara :

De volgende ochtend is er weinig wind en na een tijdje dobberen zetten we de motor aan. Meteen verschijnt er een dolfijn die spelletjes met ons doet en al snel komt de rest van de familie ook.

Wat kan een mens toch blij worden van dolfijnen die meezwemmen en voor de boeg de sierlijkste kapriolen uithalen; het was een echt Yunus (= dolfijn) moment, onze dag kan niet meer stuk.

Rond de middag steekt de wind weer op en wakkert al snel lekker aan : rif er in, en dan tussen de eilanden weer windstil : rif eruit en even later weer snel aanwakkerend uit de tegenovergestelde richting .

Het zeilen wordt er lekker actief door en dus des te leuker, en na een prachtige tocht komen we aan in port Marmara, de hoofdplaats.

Het leek erg vol en er lag zowaar een rijtje jachten.

Even leek het of er geen plaats voor ons zou zijn maar, de Turkse gastvrijheid is ongeëvenaard, er werd gewoon aan wat schepen geduwd en een plek vrij gemaakt.

Als je (met de spiegel) voor de wal komt pakken vele handen de trossen aan,

en wensen je *hos geldiniz* (welkom).

We liggen pal voor een theehuis en worden uitvoerig bekeken en vriendelijk toe geknikt
De hele sfeer doet met de prachtige platanen en leuke restaurantjes een beetje denken aan Zuid-Frankrijk, eenvoudig maar hartelijk.

Een eindje verder op is een scheepswerfje waar ze bezig zijn om een vissersschip op het droge te trekken; dit gaat nog op houten karren en is prachtig om te zien.

De volgende dag is er een gezellige markt en slaan we nog wat verse spullen in, waarna we zeilzetten om de rest van deze archipel te verkennen : het weer volgt het zelfde patroon ,eerst weinig wind afgewisseld met dikke onverwachte vlagen en windstiltes, na de middag zet de wind dan fors door. Slechts één zeiljacht zien we in de verte, ondanks het prachtige vaargebied en de glasheldere, ongerepte baaien ; de meeste Turkse watersporters racen naar de zuidwestkust (Bodrum) en liggen daar hutje-mutje in de luxe jachthavens.

Rif voor Ilhanköy

's Avonds meren we af in Ilhanköy , een lege haven bij een armoedig dorpje op het schiereiland Erdek.

Er liggen een paar vissersbootjes, een scheepshelling ontbreekt, maar een tractor en wat autobanden zijn voldoende om een boot op de kant te zetten blijkt die avond.

Midden in de nacht worden we wakker van een trommelaar die een heel tijdje voor ons schip blijft staan en daarna het hele dorp rondgaat : hij wekt iedereen een uur voor zonsopgang , zodat er nog genoeg tijd is om te eten tijdens de ramadan.

Een warme dag met wisselende windomstandigheden brengt ons naar Tekirdag , een grotere havenplaats aan de noordzijde van de zee van Marmara; er ligt een spiksplinternieuw jachthavenbassin, nog zonder steigers of andere voorzieningen, we hebben het rijk vrijwel alleen. Langs de zee is een park aangelegd met kraampjes en kermis , na zonsondergang is het er druk en levendig.

terug naar Güzelce

We moeten helaas de steven wenden , de vakantie zit er bijna op:

Na een pittige zeetocht met veel wind via Silivri , een druk havenstadje met veel vissersschepen in de haven en een bruisend avondleven, terug naar onze uitvalsbasis, Güzelce Marina.

Na wat onderhandelingen met de havenmeester worden we het eens over aftuigen en transport : een ploegje werknemers van de werf helpt om de mast en de tuigage te demonteren, vóór de middag staat de boot al op een vrachtwagen en aan het eind van de dag wordt Banjer , na een spannende rit door Istanbul , waarbij er een paar heel krappe viaducten genomen moeten worden, afgeleverd in Ambarli, de terminal vanwaar een containerschip haar zal vervoeren naar Antwerpen en vandaar met de vrachtwagen naar Friesland.

Drie weken later, op 8 September komt de boot in Terherne aan , 2 dagen later zeilen we haar naar Harlingen, en worden op het Wad begroet door een bruinvis, welkom thuis .

Tekst : C. de Zeeuw

Foto's : L. de Pagter